

Hospitals de Catalunya

El Sant Hospital de Cervera

per

A. LUCAYA IMBERT

LA ciutat capital de l'alta Segarra, té un caràcter impossible de confondre amb cap més localitat de Catalunya; caràcter que li imprimeix la distinció dels seus edificis públics i privats.

No és possible parlar de cap institució secular de Cervera sense que desfilin pel davant nostre algunes dades històriques i fins la visió dels seus monuments principals íntimament lligats unes i altres amb les institucions benèfiques d'aquesta ciutat.

En parlar de "El Sant Hospital de Cervera", fundat per Berenguer de Castelltort, hom recorda les restes artístiques que encara avui es conserven d'altres establiments nosocomials que el precediren.

En el marge del riu, segons tradició, era edificada la ciutat i en prova d'això encara avui se senyalen les runes allí existents de la gòtica església de Santa Magdalena, temple d'un desaparegut Hospital.

L'Hospital de leprosos, sota l'advocació de Santa Magdalena, era davant d'aquesta església en l'horta, a la dreta del riu. Les primeres noves daten de l'any 1200 i continuà segurament al mateix lloc, puix que es cregué innecessari per la minva considerable d'aquesta terrible malaltia.

Veiem després esmentats per ordre cronològic en la història de Cervera, l'Hospital de Sant Antoni per ambdós sexes, edificat al costat de l'església del mateix Sant.

En 1278 la casa, hospital i església de Sant Antoni, que havien fundat a Cervera En Ferran de Menola i sa muller, foren donats a l'ordre antoniana, creant-se amb aital motiu l'Encomanda de Sant Antoni Abat; extingida aquesta ordre, tots els seus béns foren aplicats a l'Hospital fundat per Castelltort, llavors ja existent.

En 1328, pocs anys abans de l'actual Hospital, Domingo d'Aguilar i Guilleuma, sa muller, fundaven l'Hospital de les Verges, emplaçat al començament a la dreta de la carretera a Oluges. Aquesta institució, poc temps després desaparegué, venia a ésser una casa de maternitat i ex-pòsits.

Abans de parlar de l'avui Sant Hospital de Cervera, trobem encara esmentat el de Nostra Senyora del Miracle, encarregat a l'ordre caputxina, sense que figurin altres dades que puguin orientar sobre la seva fundació.

Finalment, en 1389, apareix fundat l'actual Hospital. El seu fundador fou el mercader Berenguer de Castelltort.

Les dades biogràfiques que es tenen d'aquest fundador de l'Hospital són poques, i la major part d'elles són rebudes de son propi testament.

Berenguer de Castelltort, nasqué a Cervera, vers l'any 20 del segle XIV, i el testament fou atorgat en poder d'En Francesc Sastre, notari públic d'aquesta ciutat, el 3 d'abril de 1389. S'hi institueixen molts llegats i s'hi funden diversos